

Tájékoztató a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2025. évi tevékenységéről és a 2026. évi terveiről.

Előzmények

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése alapján a vármegyei önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, valamint koordinációs feladatokat lát el.

A vármegyei önkormányzat területfejlesztési tevékenységének segítése, valamint a területfejlesztésben érintett, érdekelt szereplők összehangolt fejlesztési együttműködésének céljával 2012-ben létrehozta a Veszprém Megyei Területfejlesztési Szakmai Kollégiumot (jelenlegi elnevezése Veszprém Vármegyei Területfejlesztési Szakmai Kollégium, a továbbiakban: Szakmai Kollégium), melynek együttműködési megállapodása a felek egybehangzó akaratával a 2021-2027 európai uniós tervezési időszakra időközben megújításra került. Az együttműködési megállapodás alapján a Szakmai Kollégium tagjai a vármegyei önkormányzat mellett: Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, a Pannon Egyetem, a Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Veszprém Vármegyei Szervezete és a Balaton Fejlesztési Tanács.

Az új uniós tervezési ciklus (2021-2027) területi alapú fejlesztéseinek keretrendszerét az új operatív program, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (továbbiakban: TOP Plusz) határozza meg. A TOP Plusz végrehajtását a területi szereplők (vármegyék) által elkészített Integrált Területi Programok alapozzák meg.

Veszprém vármegye 2021-27 tervezési időszakára készült Veszprém Megye Integrált Területi Programja (továbbiakban: ITP) a 108/2021. (IX. 23.) MÖK határozattal került elfogadásra az Irányító Hatóság (továbbiakban: IH) útmutatása és szoros szakmai kontrollja szerint, mivel a TOP Plusz elfogadása akkor még nem történt meg.

Veszprém vármegye Előzetes Integrált Területi Programját a Kormány az 1658/2021. (IX. 24.) Korm. határozat szerint elfogadta és megállapította Veszprém vármegye hétéves forráskeretét **73,21 Mrd Ft** összegben.

Az elfogadott ITP a Veszprém vármegyére megállapított forráskeretet tovább bontotta, célterületekre dedikálta.

A kötelezően előírt **Fenntartható városfejlesztési célterület** mellett - melyben Veszprém MJV mellett Pápa városa szerepel - további három célterülettel a megye lefedésre került, melyek:

- Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (a továbbiakban: BKÜ) célterülete
- Komplex fejlesztéssel érintett és kedvezményezett járások célterülete
- Gazdaságilag eltérő fejlődési pályát leíró térségek célterülete

Így a 2021-ben elfogadott ITP szerint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Veszprém megyéhez tartozó területére önálló fejlesztési forráskeret lett elkülönítve, melynek mértéke ekkor **13,086 Mrd Ft** volt.

Az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) 2022. december 22-én elfogadta a TOP Plusz-t, amelyre figyelemmel az ITP módosítása szükségessé vált.

Az ITP 2023. évi módosításáról a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a 22/2023. (IV.5.) határozattal döntött, melyet a Kormány megtárgyalt és az 1196/2023. (V.15.) Korm. határozat szerint elfogadta.

Az ITP 2023. évi módosításakor - a BFT megkeresésére - forrást biztosítottunk a kiemelt térségi fenntartható mobilitási terv (SUMP) elkészítése a TOP Plusz-6.1.3 felhívás BKÜK célterületre alokkált keretéből, mely előfeltétele az IKOP Plusz operatív programban benyújtásra tervezett balatoni vasútfejlesztési projekt finanszírozhatóvá válásához. A cél érdekében 130 000 000 forint átcsoportosításra került a TOP Plusz-1.2.1 felhívás szintén BKÜK célterület sorára.

Az Irányító Hatóság 2023. december 15-i email megkeresésével a vármegyei integrált területi programok (ITP) módosítását kezdeményezte, melyre érdemben 2024. évben került sor.

A módosítás legfőbb indokai:

1. az előző módosítás óta IH által engedélyezett területi igények átvezetése,
2. a 2. prioritáson betervezett új kombinált felhívások bevezetése,
3. az FVS városok indikátorvállalásainak rögzítése,
4. a TOP Plusz Monitoring Bizottság (továbbiakban: TOP Plusz MB) által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztése.

Az IH minőségbiztosítását követően az ITP módosítást a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése a 18/2024. (V.15.) és a 29/2024. (VI.26.) határozatokkal fogadta el, melyről a jóváhagyó Kormányhatározat az 1274/2024. (IX.12.) Kormányhatározat.

A jelenleg hatályos ITP Veszprém vármegyére **80,249 Mrd Ft** forráskerettel tervez, melyből a *Balaton Kiemelt Üdülőkörzet célterületére* vonatkozó forrásfelhasználási mód keretösszege is megemelkedett, közel **15,105 Mrd Ft**-ra nőtt, mely az alábbi bontás szerint jeleníthető meg:

1. Településfejlesztés, települési szolgáltatások:

- Élhető települések: 1 756 millió Ft
- Belterületi utak fejlesztése: 500 millió Ft

2. Klímabarát megye:

- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése: 2 761 millió Ft, ebből közel 1 784 millió forint a kombinált felhívás költségvetésén szerepel

3. Vármegyei és térségi fejlesztések (ESZA+ elemei):

- Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+): 150 millió Ft
- Helyi humán fejlesztések: 778 millió Ft

4. Helyi és térségi közszolgáltatások (ERFA):

- Gyermekevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése: 700 millió Ft
- Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése: 622 millió Ft
- Köznevelési infrastruktúra fejlesztése: 309 millió Ft

5. Helyi gazdaságfejlesztés:

- Helyi gazdaságfejlesztés: 500 millió Ft
- Helyi és térségi turizmusfejlesztés: 7 028 millió Ft

A TOP Plusz MB által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztését követően az IH valamennyi támogatási kérelem esetében hiánypótlást írt elő, melyre ütemezetten, az intézményrendszer terhelhetőségére is figyelemmel, felhívásonként kerül sor, melyet újraértékelés követett. Ez a munka 2024-ben megkezdődött, akkor 5 felhívásra került sor, a további felhívások 2025-re áthúzódó feladatként jelentkeztek.

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2025. évi tevékenysége

A TOP Plusz MB által elfogadott kiválasztási kritériumok beillesztését követően az IH által előírt hiánypótlás figyelembevételével a 2025. évben az alábbi felhívásoknál került sor újraértékelésre:

A 2025. év során érintett felhívások:

- TOP_Plusz-1.2.1-21 Élhető települések
- TOP_Plusz-1.1.1-21 Helyi gazdaságfejlesztés
- TOP_Plusz-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés
- TOP_Plusz-1.2.2-21 Szociális célú városrehabilitáció
- TOP_Plusz-3.1.2-21 Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)
- TOP_Plusz-6.1.2-21 „4 és 5 számjegyű utak fejlesztése”

Kiemelendő ezek közül a TOP_Plusz-1.1.3 Helyi és térségi turizmusfejlesztés című felhívás, mely a BKÜ területére korábban allokált többletforrás elérhetőségét is immár biztosította.

Nagy várakozással tekintettünk a 2025 tavaszán meghirdetett Versenyképes Járások Programra, mely Veszprém vármegye BKÜ területéhez tartozó járásainál is kiemelt fontossággal bírt.

A Program keretében támogatás igényelhető, valamint nyújtható a következő célokra:

- a) térségi alpinfrastruktúra és elérhetőség fejlesztése,
- b) térségi közszolgáltatások fejlesztése,
- c) térségi gazdaságfejlesztés,
- d) településüzemeltetés.

Veszprém vármegye járásai is a 2025. évre járásonként 250 millió Ft, illetve a Veszprémi járás - mivel a járás székhelye megyei jogú város - 500 millió Ft pénzügyi forrással tervezhettek.

A fejlesztési igények benyújtására 2025. március 25. és 2025. április 10. között volt lehetőség. Veszprém vármegye tekintetében összesen 162 db fejlesztési igény került feltöltésre az online felületre.

A megtartott Járási Fejlesztési Fórumokon kialakult javaslatok ismeretében a Közigazgatási és Területfejlesztési Miniszter döntött a támogatási kérelmekről, melyek összegző ismertetését 2025. július 23-án kaptuk kézhez.

A Program 2025. tavaszi tapasztalatai és eredményei megerősítették, hogy a helyi igényekre szabott fejlesztési beavatkozások érdemben járulnak hozzá a vármegyék, járások fejlődéséhez. A Program keretében támogatott – többek között települési infrastruktúra fejlesztést, településüzemeltetést szolgáló, közbiztonság erősítését célzó – projektek kézzelfogható pozitív változásokat hoznak számos járásban. Annak érdekében, hogy a 2026. évi keretből az eddig elért eredményekre építve további célzott fejlesztések valósuljanak meg, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) honlapján **2025. október 15-én** közzétételre került a Program 2026. évi támogatásaira vonatkozó Felhívás.

A felhasználható járási forráskeretek megegyeztek a 2025. évi keret terhére allokált forrásokkal, így amennyiben a járás székhelye megyei jogú város, úgy a járás 500 millió forinttal, egyéb esetben 250 millió forinttal gazdálkodhatott.

A tavasszal benyújtott, de tartaléklistára került támogatási igények megerősítésére, valamint módosítására, továbbá új igény benyújtására 2025. november 4-től november 10-ig, majd a november 10-én kihirdetett módosítás révén 2025. november 12-ig bezárólag volt lehetőség. Veszprém vármegye tekintetében 2025. novemberében összesen 72 db fejlesztési igény került feltöltésre az online felületen.

A megtartott Járási Fejlesztési Fórumokon kialakult javaslatok ismeretében a Közigazgatási és Területfejlesztési Miniszter döntött a támogatási kérelmekről, melyek összegző ismertetését 2026. február 3-án kaptuk kézhez.

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat a 2026. februári munkaülésén önálló napirend keretében tárgyalja a *Tájékoztató a Versenyképes Járások Programról* című előterjesztést, mely részletes ismertetést ad. Elérhető honlapunkon (www.vpvarmegye.hu).

Összegzésként megállapítható, hogy a Versenyképes Járások Program nem csak többletforrások érkezését és felhasználását jelentette a kedvezményezetteknek, de településeink közötti valós együttműködések erősödését is eredményezte, melyet szintén sikerként könyvelhetünk el.

A vármegyei önkormányzat a területfejlesztési feladatainak ellátása során szorosan együttműködik a térségi fejlesztési tanáccsal. A Balaton Fejlesztési Tanács munkájáról szóló tájékoztatót a Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlése 2025. július 3-i ülésén önálló napirendként tárgyalta.

A vármegyei önkormányzat koordinációs feladatkörében a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintően, a települési önkormányzatokkal együttműködve:

- 2025. évben is támogatta a Balatoni Szövetség által lebonyolított Kék Hullám strandminősítést különdíj felajánlásával

- az Év Balatoni Háza építészeti díjpályázat kezdeményezőjeként, 2025. évben is támogatta a Bírálóbizottság munkáját Fabacsovics Zoltán irodavezető, térségi főmérnök személyében, aki a Balatoni Szövetség delegáltjaként vett részt a beérkezett pályázatok bírálatában és a díjazásra kerülő épületek kiválasztásában

A Veszprém Vármegyei Önkormányzat Balaton Kiemelt Üdülőkörzetet érintő 2026. évi tervei

A Nemzeti Fejlesztési Központ főigazgatója, Tóthné Dr. Csonka Enikő a 2025. december 18-án kiküldött körlevelében értesítette a vármegyei közgyűlések elnökeit, hogy a TOP Plusz félidei felülvizsgálatáról készített dokumentum, valamint a kapcsolódó TOP Plusz 2. számú módosítás elfogadásra került az Európai Bizottság által 2025. december 15-én.

Jelezte még, hogy a 2. számú módosításban változott az indikátorok köre és 2029-es célértéke, továbbá az év folyamán jelentős mértékű felhíváson belüli és felhívások közötti forrásátcsoportosításra került sor. Megállapította, hogy ezek alapján szükséges a vármegyei integrált területi programok (ITP) módosítása.

Egyben felhívta a figyelmet arra is, hogy az ITP Útmutató új melléklettel bővül, amely alapján a vármegyei ITP félidei értékelését szükséges elvégezni 2026. április 30-ig, melyhez az Irányító Hatóság adatbázist bocsát majd a vármegye rendelkezésére.

Mindez meghatározza az idei évben elvégzendő feladatainkat, hiszen az ITP módosítás során fentiekén túl áttekinteni kívánjuk az egyes felhívások forrásfelhasználását és a maradványforrások átcsoportosításával a jelenlegi tartaléklistán szereplő kérelmeket szeretnénk támogathatóvá tenni, mely több, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén megvalósítandó projekteket is érint. Tervezési törekvésünk mellett tudomásul kell azonban vennünk az Irányító Hatóság jelzését, mely szerint a forrás felhasználása az NGM engedélyétől függ, mivel programszinten nem áll rendelkezésre szabad forrás.

A vármegyei önkormányzat a területfejlesztési feladatainak ellátása során továbbra is szoros együttműködésre törekszik a térségi fejlesztési tanáccsal. A Balaton Fejlesztési Tanácsra és munkaszervezetére elsősorban a Szakmai Kollégium keretében folyó munkában számítunk, így az ITP soron következő módosításánál, valamint a vármegyei ITP félidei értékelésénél és a Veszprém vármegyei éves monitoring jelentés összeállításánál is.

Végül, de nem utolsó sorban, az idei évre tervezett törekvéseink egyik meghatározó gondolata, hogy Veszprém és a Bakony-Balaton régió Európa Sportrégiója 2026-ban. Mindez számos feladatot és egyben számos lehetőséget jelent mindannyiunknak, de a 2023-as évben elért Európa Kulturális Fővárosa programsorozat osztatlan sikerére tekintettel bizakodhatunk most is abban, hogy a térségi összefogás újra kiemelkedő eredményeket generál Veszprém vármegye polgárainak, és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben tartózkodók megelégedésére.

Veszprém, 2026. február 6.

Polgárdy Imre
a vármegyei közgyűlés elnöke

